

підставі формування впевненості у власних силах, спроможності знайти шляхи допомогти іншим.

Окреслені далеко не всі здатності, які забезпечуються залученням майбутніх соціальних працівників до соціального підприємництва. Конкретизації потребують компетентності, зумовлені особистісними характеристиками: підприємливість, комунікабельність, відкритість тощо.

Формами залучення до соціального підприємництва здобувачів вищої освіти спеціальності «соціальна робота» є реалізація розроблених соціальних проєктів, організація заходів з продажу hand-made виробів, проведення благодійних аукціонів, створення платформ для реалізації творчих ініціатив тощо.

Ознайомлення з досвідом організації такої діяльності в зарубіжних країнах сприяє розширенню її форм в Україні, стає підґрунтям для створення нових форм соціального підприємництва з реалізації волонтерських ініціатив творчої молоді. У бідь-якому разі така діяльність є перспективним напрямом у підготовці фахівців соціальної галузі нової генерації.

ІННОВАЦІЇ: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА СУЧАСНЕ ТРАКТУВАННЯ

*Джінджоян В.В., д.е.н., доцент, професор
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»
Шарутенко К.С.,
менеджер з гостинності ГК «Асторія-Дніпро»*

Розвиток туризму у багатьох країнах світу є одним із ключових напрямків діяльності. А розробка інноваційного продукту у сфері туризму стає невід'ємною складовою цього процесу. Тому на сьогодні критично важливим є розуміння самого факту інновації, процесу його виникнення та інтерпретації у сучасних реаліях. Аспекти особливостей поняття «інновація» описав Йозеф Шумпетер [2], а сучасні експерти з інновацій та креативності Нік Скулкорн та Майк Шипульські описали та розширили даний термін [3]. В свою чергу Роберт Уілсон Філіпс розмірковує у своїй праці про особливості застосування інновацій та їх ефективність на австралійських підприємствах [5]. Кожен вчений має свої погляди на трактування терміну «інновація», адже все залежить від того, про яку саме сферу йде мова.

У будь-якому суспільстві, починаючи з найдавніших часів, виникала потреба у інноваціях, для покращення життя: при переході від полювання та збиральництва до осілого способу життя чималу роль зіграли на той час новітні знаряддя праці та пильні спостереження за природою. Відкриття заліза та міді, як металів – свого часу це був інновативний прорив. Такі поняття як «нове», «новаторство», «новація» у свою чергу відображають шлях змін від чогось старого та менш функціонального до нового, кращого. Цей шлях змін потребує в свою чергу постановку цілей та мети, розробки плану, кінцевого продукту та повноцінного аналізу.

Вчені усього світу мають різноманітні підходи до визначення терміну «інновація». За класичним трактуванням даного терміну можна звернутися до основоположника, а саме Йозефа Шумпетера. Саме він вперше вжив термін «інновація» у своїй праці «Теорія економічного розвитку». Інновація у його праці розглядалася як «нова комбінація чинників виробництва, яка мотивується підприємницьким духом». При цьому під інновацією автор розуміє будь-які покращення, як у широкому так і вузькому сенсі цього слова [2].

Якщо казати про причини, то потреба в інновації виникає у процесі існування підприємства, установи, колективу тощо. Коли усі члени групи\суспільства розуміють, що технології\методи застаріли, є недієвими і потрібне щось нове. Цей етап є найголовнішим, адже більшість підприємців маючи страх ризику\провалу навіть не хочуть замислюватися про інновації. Отже, можна сказати, що будь-який інноваційний продукт – це результат потреби змін.

Відповідно до сучасних міжнародних стандартів, інновація визначається як кінцевий результат інновативної діяльності, втілений у вигляді нового або вдосконаленого продукту чи технологічного процесу, який використовується в практичній діяльності або в новому підході до соціальних послуг [4]. Австралійський учений Філіпс у своїй праці «Innovation and Firm Performance in Australian Manufacturing» детально розмірковує над результатами дослідження ABS, та виокремлює два поняття: «технологічна інновація» та «нетехнологічна інновація», а також пропонує різні підходи до застосування сучасних на той час технологій на австралійських підприємствах [5]. Що ж до більш сучасного трактування, то зі слів експерта з інновацій та креативності, Ніка Скілкорна, «інновація це – перетворення ідеї у рішення, що додає цінності з погляду клієнта» [3]. Інший експерт, Девід Буркус, зазначає, що «це є застосування ідей, які є новими та корисними. Творчість, здатність генерувати нові та корисні ідеї – це насіння інновацій, але якщо їх не застосувати та не масштабувати, це все ще лише ідея» [3]. На питання «що для Вас є інновація?» Майк Шипульські відповів наступне: «робота, яка забезпечує новими благами нових клієнтів на нових ринках, і виконує її таким чином, що радикально покращує рівняння прибутковості» [3].

Інноваційні технології у світі стають все більш затребуваними, а отже варто розуміти їх глибинне значення та причини виникнення. Стає зрозумілим, що поштовхом до виникнення інновацій є потреба інновацій на підприємстві чи в окремій галузі. З вище згаданого випливає, що підходи до визначення терміну «інновація» у всіх різні, проте є те, що об'єднує усіх діячів та науковців: в основі слова «innovation» закладено корінь «nova», що у перекладі з латини означає «нове».

Література:

1. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития. М. : Прогресс, 1982. 401 с.
2. Skillicorn, Nick (2016). Innovation. 15 experts share their definition. *Idea to value*. URL:

<https://www.ideatovalue.com/inno/nickskillicorn/2016/03/innovation-15-experts-share-innovation-definition/> (accessed 24.10.2021).

3. Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data, 3rd Edition OECD/EC, 2005.

4. Philips, R. (1997). Innovation and Firm Performance in Australian Manufacturing. *Industry Commission, Staff Research Paper* (Canberra).

5. Джинджоян В.В. Впровадження продуктових та процесних інновацій у збутову діяльність туристичних підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 9. С. 39-45.

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА НА РОЗВИТОК КРАЇН

*Єрфорт І.Ю., к.е.н., доцент
Донбаська державна машинобудівна академія*

В літературі можна виділи три головні концептуальні підходи до підприємництва. Перший – функціональний підхід, пов'язаний із суб'єктами, які приймають ключові рішення у сфері інвестицій, виробництва, інновацій, розміщення, досліджень і розробок. З цієї точки зору підприємництво є психологічною рисою, яка пов'язана з динамізмом, креативністю та оригінальністю. Такий підхід стосується менеджерів мульти-національних компаній, державних підприємств або неприбуткових організацій, і різних підприємців всередині організацій. Другий підхід фокусується на фірмі як головній діючій одиниці в економіці. До фірм відносяться приватні підприємства, акціонерні товариства, державні підприємства, дочірні підприємства мультинаціональних компаній. Ці фірми є одиницями, які приймають ключові рішення щодо інвестицій, розширення у нові види діяльності або переміщення в інші країни. Існує багато літератури щодо поведінки фірм у країнах, які розвиваються, що досліджує характеристики фірм, включаючи їх економічну та інноваційну ефективність, можливості та бізнес-стратегії [1]. Третій концептуальний підхід фокусується на приватних підприємствах. У межах цього підходу підприємець розглядається як особа, що водночас є і власником і активним учасником ведення бізнесу. Це стосується переважно малих та середніх підприємств, стартапів та приватних підприємців.

Концепція інновацій пов'язана із втіленням у практику винаходів [2]. Вузкий технологічний підхід фокусується конкретно на продукті та процесі інновацій, або технологічній інновації, що є результатом технологічного підприємництва. Більш широкий підхід пов'язує інновацію не лише з розвитком нових продуктів, нових процесів і нових джерел поставок, а також із розробкою нових ринків і розвитком нових шляхів організації бізнесу. Інноваційна ефективність може вимірюватися різними шляхами: використанням патентів, товарних знаків, R&D витратами.

Різні види та ступені інновацій можуть мати місце на різних етапах розвитку країн. У роботі [3] представлено оновлений варіант відмінностей між